

Anglizmi i pseudoanglizmi u hrvatskome jeziku

Milica Mihaljević

Okrugli stol **ANGLOKALIZMI** u jezicima balkanskih Slovena,
Beograd, 8. studenoga 2021.

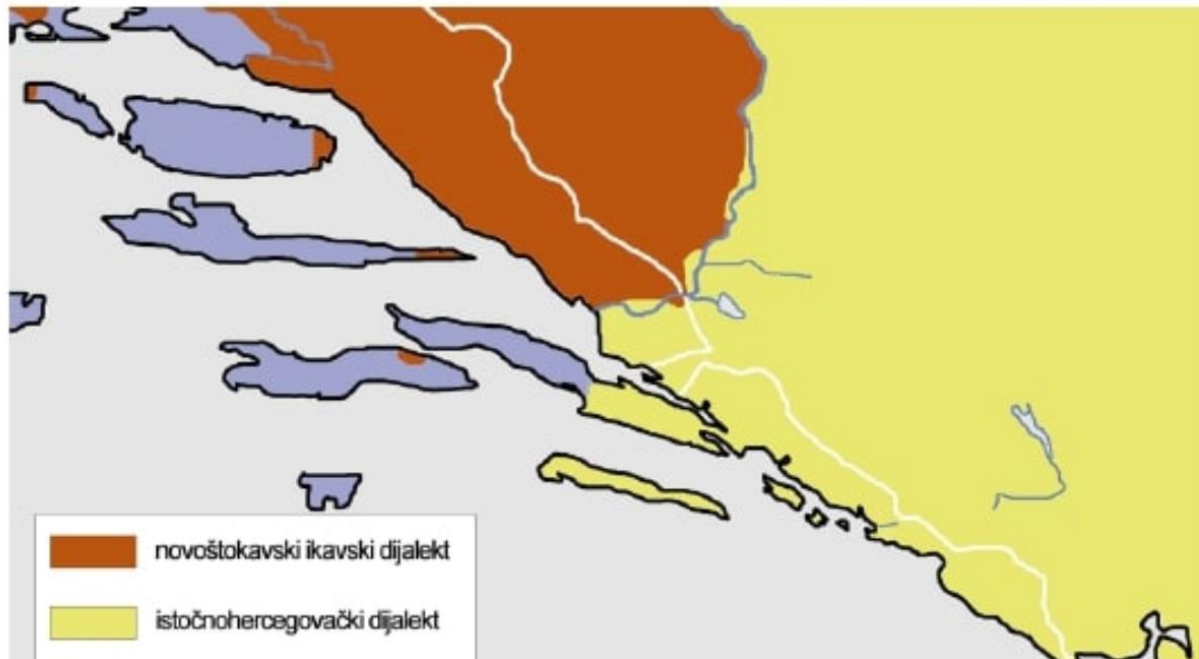
http://jena.jezik.hr/

[O Jeni](#) [Suradnici](#) [Sastanci i radionice](#) [Diseminacija](#) [Okrugli stol](#) [Radovi](#) [Korpus](#) [Odostražni rječnik](#) [E-monografija](#)

O Jeni

.....

Posljednje objave

Jena predstavljena na skupu Izzivi slavistike v 21. stoletju 16. svibnja 2021.

Jena predstavljena nastavnicima hrvatskoga jezika 16. ožujka 2021.

Monografija Hrvatsko jezikoslovno nazivlje 20. siječnja 2021.

Projekt Jena predstavljen na okruglome stolu Rječnik i stereotipi 12. prosinca 2020.

Ana Ostroški Anić i Ivana Brač usavršavale se na radionici i konferenciji From text to conceptual-based dictionaries: a terminological approach 4. prosinca 2020.

Važne poveznice

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje

Hrvatska zaklada za znanost

Struna – Hrvatsko strukovno nazivlje

Hrvatski terminološki portal

Grammis Gramatisches Informationssystem, Wissenschaftliche Terminologie

MetaNet.HR – Pojmovnik

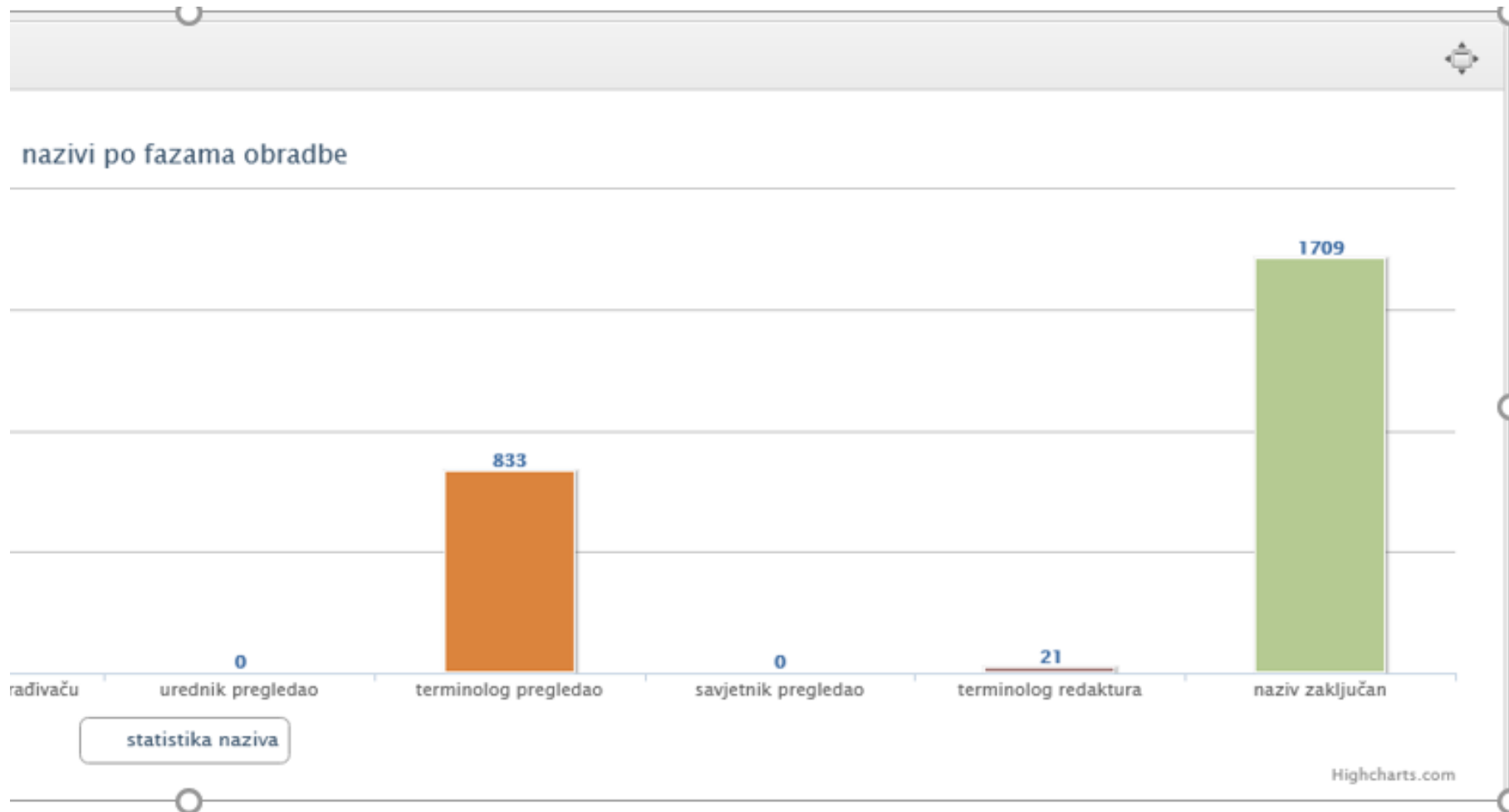
SIL Glossary of Linguistic Terms

Monografija

Sadržaj	
Predgovor	III
I. Hrvatsko jezikoslovno nazivlje u Seruzi	
Bruno Nahod: Terminološka baza <i>Seruzi</i>	1
Lana Hudeček i Milica Mihačević: Projekt <i>Hrvatsko jezikoslovno nazivlje – Jena</i>	8
Mario Marković i Josip Mihačević: Korpus <i>Jena</i> – Jednojezični terminološki korpus	110
Josip Mihačević: Programski rješenja u projektu <i>Jena</i>	124
II. Nazivlje jezikoslovnih disciplina i potpodručja	
Daria Lazić, Milica Mihačević: O nekim problemima morfološkoga nazivlja	137
Lana Hudeček, Milica Mihačević: O nekim problemima tvorbenoga nazivlja	167
Lana Hudeček, Milica Mihačević: O nekim problemima sintaktičkoga nazivlja	190
Matea Birtić, Milan Mihačević: Nazivlje u generativnoj gramatici	225
Branimir Belaj, Kristina Štrkalj Despot: Kognitivnolingvističko nazivlje – pregled teorija i pristupa	240
Matea Birtić, Ivana Brač: <i>Dopuna i dodatak</i> u različitim jezikoslovnim teorijama	262
Goranka Blagus Bartolac: Pragmatolingvističko nazivlje	281
Ankica Čilas Šimpraga, Domagoj Vidović: Onomastičko nazivlje	297
Marijana Horvat: Povijesnojezično nazivlje i zastarjelice	310
Maja Matijević, Milica Guletić Machata, Sandra Lucija Udier: Nazivlje u području ovladavanja hrvatskim kao drugim jezikom	327
Kristijan Lewis: Dodirnojezikoslovno i traduktološko nazivlje	345
Barbara Kovačević: Fraseološko nazivlje	360
Lana Hudeček, Milica Mihačević: Profesijski nazivi u <i>Jeni</i>	378

Statistika

Jezikoslovni korpus

The screenshot shows the Microsoft Word Dashboard interface. On the left, there is a sidebar with icons for 'DASHBOARD', 'JEZIKOSLOVNI', 'CORPUS INFO', 'MANAGE C...', and 'Word Sketch'. The main area displays a search bar with the text 'type to search' and a magnifying glass icon. Below the search bar, a dropdown menu is open, showing a list of corpora. The first item, 'Jezikoslovni', is highlighted with a red circle and a checkmark. Below it are 'Korpus dubrovačkoga govora', 'Arabic Web 2012 (arTenTen12, Stanford tagger)', 'British National Corpus (BNC)', and 'Chinese Web 2017 (zhTenTen17) Simplified'. To the right of the list, the language and word count for each corpus are displayed.

Corpus Name	Language	Word Count
✓ Jezikoslovni	Croatian	7,858,801
Korpus dubrovačkoga govora	Croatian	596,817
Arabic Web 2012 (arTenTen12, Stanford tagger)	Arabic	7,475,624,779
British National Corpus (BNC)	English	96,134,547
Chinese Web 2017 (zhTenTen17) Simplified	Chinese Simplified	13,531,331,169

① Filologija 70,...	ica. </s><s> Iako je najčešći oblik u literaturi upravo zadržavanje izvornih	anglizama	flashover ili backdraft, općenito je pravilo da se tuđice i posuđenice u hrv	
① Filologija 70,...	dobno i najprošireniji. </s><s> Pa ipak, i flashover i backdraft kao izvorni	anglizmi	pripadaju fonološkom, sintaktičkom i morfološkom sustavu engleskog jezi	
① Filologija 70,...	rvatski su nazivi za navedene pojmove tek u nastanku. </s><s> Uporaba	anglizama	poput naziva flashover ili backdraft u strukovnom nazivlju eliminira prijevo	
① FLUMINENSIA 14-...	m razvojem, a s tim u vezi i s leksičkim posuđivanjem. </s><s> Danas su	anglizmi	, upravo amerikanizmi, zauzeli mjesto koje su svojedobno imali germanizi	
① FLUMINENSIA 14-...	nzivne internacionalizacije jezika nastavila se u drugome smjeru - prodor	anglizama	(amerikanizama). Iako zakonskim odredbama zajamčena ravnopravnost l	
① FLUMINENSIA 14-...	jednakovrijednicima. </s><s> Ponuđena su konkretna rješenja za mnoge	anglizme	s nejednakim izgledom da ih govorna zajednica prihvati. </s><s> M. Sam	
① FLUMINENSIA 14-...	osi njihov iscrpan pregled. </s><s> Istodobno su pod puristički udar došli	anglizmi	kao suvremena globalna pojava. </s><s> Autor je u članku potaknuo još i	
① FLUMINENSIA 17-...	ju značajkama razgovornosti: kolokvijalizmima, antigramatičkim oblicima,	anglizmima	itd). </s><s> S obzirom na mlađu dob populacije koja ovim putem komuni	
① FLUMINENSIA 17-...	rastućega broja neprilagođenih engleskih riječi i tek dijelom prilagođenih	anglizama	računalno je nazivlje standardološki problem hrvatskoga jezika. </s><s> (	
① FLUMINENSIA 17-...	iosnik)" (str. 290-291). </s><s> Autorica zaključno upozorava na problem	anglizama	i neprilagođenih engleskih riječi u publicističkome funkcionalnom stilu koji	
① FLUMINENSIA 18-...	stički ' stil pridonosi prihvaćanju leksičkih inovacija. </s><s> Ključne riječi:	anglizmi	, ekonomsko nazivlje, jezična norma, hrvatski jezik, engleski jezik 1. </s>•	
① FLUMINENSIA 18-...	engleskog izraza black economy, koji je poslužio kao model za stvaranje	anglizama	u europskim jezicima) i novome kontekstu te ih obogaćuje novim nijansar	
① FLUMINENSIA 18-...	arskome smislu te sveprisutnosti medija, koji su najveći izvor importiranih	anglizama	, engleski je jezik poprimio razmjere globalnoga jezika. </s><s> Uvjeti koji	
① FLUMINENSIA 18-...	ijem se tlu stvara većina naziva iz područja ekonomije koji su izvorom za	anglizme	u drugim jezicima. </s><s> Tako K. Sorensen (1988: 31-32) govori o razd	
① FLUMINENSIA 18-...	čina leksičkoga zadovoljavanja za pojmovne inovacije, dovodi do priljeva	anglizama	koji uzrokuju stanovite promjene na leksičkome i semantičkome planu hrv	

WORD SKETCH

Jezikoslovni

anglizam as noun 437×

prijedlog-iza

kakav?

neopravdan ...

među sasvim neopravdane
anglizme

opravdati ...

opravdanim anglicizmima

nepotreban ...

nepotrebnih anglicizama

prilagoditi ...

prilagođenih anglicizama

uvjetan ...

Uvjetno opravdanim anglicizmima

sekundaran ...

sekundarni anglicizmi

primaran ...

zadnje riječi u primarnom
anglicizmu

analizirati ...

subjekt_od

postojati ...

anglicizam nepotreban ako u jeziku
primaocu postoji

moći ...

anglicizam može

koordinacija

internacionalizam ...

anglicizam ili internacionalizam

talijanizam ...

talijanizam i anglicizam

engleski ...

o anglicizmima i engleskim riječima

riječ ...

engleskih riječi i anglicizama

anglizam

status naziva: naziv || **obrađivač:** Milica Mihaljević || **faza obradbe:** zaključano || **autorski:** ne

definicija: riječ ili koji drugi element engleskoga podrijetla posuđen u koji drugi jezik i prilagođen njegovu jezičnomu sustavu

radna definicija: riječ ili koji drugi element engleskoga podrijetla posuđen u koji drugi jezik i prilagođen njegovu jezičnomu sustavu

projekt: jezikoslovlje

potpodručje: leksikologija

nepreporučeni naziv: anglicizam

istovrijednica - engleski: anglicism

istovrijednica - njemački: Anglizismus

istovrijednica - francuski: anglicisme

istovrijednica - ruski: англицизм

istovrijednica - švedski: anglicism

jezična odrednica: imenica

broj: jednina

rod: muški

poveznica: bolje.hr

napomena: U jezikoslovnoj literaturi još se uvijek katkad pojavljuje naziv *anglicizam*. Razlog za uporabu naziva *anglicizam* je to što on odgovara nazivima u ostalim svjetskim jezicima (engleskome, francuskome, njemačkome, talijanskome itd.). U hrvatskome standardnom jeziku treba dati prednost nazivu *anglizam* iz ovih razloga: 1. Njegovim prihvaćanjem dobiva se sređeniji terminološki sustav: *anglist*, a ne **anglicist*, *anglistika*, a ne **anglicistika* itd. Ni oni koji upotrebljavaju naziv *anglicizam* ne upotrebljavaju ostale članove njegove tvorbene porodice. 2. Naziv *anglizam* usklađen je s većinom ostalih naziva koji označuju jezičnu jedinicu preuzetu iz jednoga jezika u drugi (*germanizam*, *talijanizam*, *latinizam*, *hispanizam* itd.). Više vidi u Mihaljević, Milica. 1994. Anglizam ili anglicizam? *Jezik* 41/4. 114-116. Pretjeran unos jezično neprilagođenih anglizama u hrvatski jezik velik je problem za jezičnu kulturu. Na stranici *Bolje je hrvatski* (bolje.hr) daju se prijedlozi zamjena za neprihvatljive angлизme u hrvatskome standardnom jeziku, npr. printer > pisač, puzzle/puzzle > slagalica, softver/software > programska podrška.

pseudoanglizam

status naziva: naziv || **obrađivač:** Kristian Lewis || **faza obradbe:** zaključano || **autorski:** ne

definicija: riječ ili koji drugi element engleskoga podrijetla koji s drugim naizgled engleskim elementom čini cjelinu koja ne postoji u engleskome jeziku

radna definicija: riječ ili koji drugi element engleskoga podrijetla koji s drugim naizgled engleskim elementom čini cjelinu koja ne postoji u engleskome jeziku

projekt: jezikoslovlje

potpodručje: traduktologija i dodirno jezikoslovlje

nepreporučeni naziv: pseudoanglicizam

istovrijednica - engleski: pseudoanglicism

istovrijednica - njemački: Scheinanglizismus; Pseudoanglizismus

istovrijednica - francuski: pseudoanglicisme

istovrijednica - ruski: псевдоанглицизм

istovrijednica - švedski: pseudoanglicism

jezična odrednica: imenica

broj: jednina

rod: muški

napomena: Primjeri su pseudoanglizama u hrvatskome jeziku: golman (gool keeper), *gastro show* (food/cooking show), *mail* (engl. e-mail), *miss*/misica (engl. beauty queen), *monkey* (engl. at), *oldtimer*/oldtajmer (engl. vintage car).

Demoinačica *Mrežnika* (A – F):

<https://rjecnik.hr/mreznik/>

anglizam **anglizam** im. m. (G anglizma, DL anglizmu, A anglizam, I anglizmom; *mn.* N anglizmi, G anglizāmā, DLI anglizmima, A anglizme)

ling. **Anglizam** je riječ ili sveza engleskoga podrijetla posuđena u koji drugi jezik i najčešće u određenoj mjeri prilagođena njegovu jezičnomu sustavu.

- *Pretjerano, nekritičko prihvaćanje anglizama nije poželjno ni Francuzima.*

- *Za golem broj nekritički preuzetih anglizama postoje svima poznate i razumljive dobre hrvatske zamjene, a za one koje nemaju uobičajenu zamjenu autorica nudi vlastiti prijedlog zamjene.*

Kakav je anglizam? čest, nepotreban, suvišan, sveprisutan

Što anglizam može? širiti se

Što se s anglizmom može? koristiti se njime, preuzeti ga, prihvatiti ga

Koordinacija: anglizam i germanizam, anglizam i internacionalizam, anglizam i srbizam, anglizam i turcizam

U vezi s anglizmom spominje se: poplava *pren.*, preuzimanje, prihvaćanje, prodor, širenje, uporaba

• U hrvatskome jeziku upotrebljavaju se istoznačni nazivi *anglizam* i *anglicizam*. Zbog boljega uklapanja u hrvatski jezični sustav (*anglist*, *anglistica*, *anglistika*) u hrvatskome standardnom jeziku prednost treba dati nazivu *anglizam*.

◦ U hrvatskome standardnom jeziku anglizmi se, kad god je to moguće, zamjenjuju istoznačnom hrvatskom riječju ili svezom. Na portalu *Bolje je hrvatski* (bolje.hr) nalaze se prijedlozi zamjena za anglizme. Na portalu *Hrvatski u školi* (*Hrvatski u igri*) nalazi se igra za uvježbavanje hrvatskih zamjena za anglizme.

Bolje je hrvatski: bolje.hr

Struna: <http://struna.ihjj.hr/naziv/anglizam/50874/#naziv>

Hrvatski u igri: <http://hrvatski.hr/igra/3/>

BOLJE.^{JE}HRVATSKI!

Upišite pojam za pretragu...

Poštovani korisnici mrežnih stranica Bolje je hrvatski! Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, na ovim stranicama nalaze se prijedlozi hrvatskih zamjena za strane riječi i tuđice koje su neprilagođene ušle u uporabu u hrvatskome jeziku. S obzirom na to da je takvih riječi u posljednje vrijeme u hrvatskome javnom i medijskom prostoru sve više, nastojat ćemo za neke od njih predložiti odgovarajuće hrvatske riječi. Pritom valja uzeti u obzir da su hrvatske zamjene u prvome redu prijedlozi za koje smatramo da su primjereniji za uporabu u neutralnoj standardnojezičnoj komunikaciji jer se značenje svake strane riječi i tuđice može jednako dobro izraziti i na hrvatskome jeziku. Nadamo se da ćemo u suradnji s vama doprinijeti njegovanju hrvatskoga standardnog jezika, jačanju svijesti o važnosti njegova očuvanja i podizanju jezične kulture u Republici Hrvatskoj.

drive-in > provozni

U vezi s pandemijom bolesti COVID-19 u hrvatskome se medijskom prostoru pojavilo nekoliko naziva sa sastavnicom drive-in, npr. drive-in dijagnostika, drive-in sustav, drive-in testiranje, drive-in uzorkovanje. Prva je sastavnica naziva neprilagođena engleska riječ koju je bolje zamijeniti pridjevom provozni te umjesto spomenutih naziva upotrebljavati nazive provozna dijagnost...

lockdown > (potpuno) zatvaranje

Engleski naziv lockdown tvoren je od sastavnica lock 'zaključati' i down 'dolje'. Engleska riječ lockdown znači 'zatvaranje, zaključavanje, blokada, izolacija'. Ta se riječ u hrvatskome jeziku počela upotrebljavati pojavom koronavirusa i prema Pojmovniku koronavirusa Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (<https://jezik.hr/koronavirus>) u hrvatskome znači 'uvođenje ...

BOLJE^{JE} HRVATSKI!

Razina: ⇐ 1 ⇒
kreni

Izradio: Josip Mihaljević

Pojmovnik koronavirusa

A C D E F H I J **K** L M N O P R S Š T V Z

Upišite pojam za pretraživanje...

drive in, lockdown, covid, screening...

koronabolnica	bolnica predviđena za smještaj i liječenje zaraženih koronavirusom
koronafobija	strah od koronavirusa
korona free	koji nema koronavirus ili na kojemu nema koronavirusa
koronahumor	humor povezan s koronavirusom
koronakriminalac	osoba koja se u doba epidemije koronavirusa služi kriminalnim radnjama za pribavljanje materijalne koristi (prevare preko interneta, lažno predstavljanje kao medicinsko osoblje ili volonteri itd.)
koronakriza	gospodarska kriza do koje dolazi zbog prestanka rada mnogih tvrtka u vrijeme epidemije koronavirusa; negativan utjecaj na gospodarstvo prouzročen epidemijom koronavirusa

JEZIČNI SAVJETNIK

Upišite pojam za pretragu...

koronavirus

Širenjem nove zarazne bolesti u Kini, ali i u drugim krajevima svijeta, nameće se pitanje kako pravilno pisati naziv virusa koji tu bolest uzrokuje. Općenito, virus se u medicini definira kao 'infektivni mikroorganizam koji se razmnožava samo u živim stanicama drugih organizama'. U stručnoj i široj općoj uporabi u hrvatskome su jeziku ustaljeni prilagođeni nazivi za viruse. Prema pravilu o pisanju stručnih naziva malim se početnim slovom pišu svi jednorječni nazivi te svi višerječni nazivi osim riječi koja je i sama ime ili posvojni pridjev izveden o...

mindfulness > potpuna svjesnost

Engleska riječ mindfulness označuje u svakome trenutku prisutnu potpunu svjesnost o mislima, osjećajima, tjelesnim podražajima i okolini te meditacijsku tehniku kojom se takva svjesnost postiže. U hrvatskome standardnom jeziku bolje je (u prvome značenju te engleske riječi) govoriti o potpunoj svjesnosti ili (u drugome značenju) o meditaciji / meditacijskoj tehnici potpune svjesnosti....

screening > probir

Nedavno je pokrenut "Nacionalni program za probir i rano otkrivanje raka pluća", pri čemu je umjesto engleskoga naziva screening upotrijebljen hrvatski standardnojezični naziv probir. Naime, u medicinskome nazivlju screening označuje strategiju prepoznavanja bolesti i rizičnih čimbenika za pojavu određene bolesti, a umjesto njega u hrvatskome standardnom jeziku preporučuje se naziv probir, pa je takav jezični odabir izvrstan primjer pravilne uporabe hrvatskoga umjesto neprilagođenoga stranog (engleskog) naziva. Inače, engleski naziv screening glagolska je ime...

LANA HUDEČEK i MILICA MIHALJEVIĆ

Anglizmi na stand-byu

Anglizmi su svuda oko nas. Okruženi smo riječima kao *branding, factoring, mobbing, bullying, traficking, šoping, workshop*. Anglizmi su posebno česti u reklamama (budi *in, event, cool, fashion mix, party, beauty*), u nekim strukama (*software, e-mail, download*), ali i u medijima i govorima političara (*outsourcing, spin-off, in house, start up, clean start, revolving door*). Hoće li anglizmi nekom čarolijom riješiti sve naše probleme, a onaj tko ne upotrebljava anglizme uopće nije *cool* ili anglizmi ugrožavaju hrvatski jezik? Jesu li anglizmi jasniji, precizniji, jednoznačniji od hrvatskih riječi ili su oni samo još jedan način jezične mistifikacije? Može li se sve jednako dobro (ili čak i bolje) izreći hrvatskim jezikom?

Dok su u žargonu anglizmi kao *fejs, fejsbučenje, zafrendati, ofrendati* i *lajkati* prihvatljivi i ne treba ih proganjati jer je u žargonu sve dopušteno i on ne podliježe jezičnomu normiranju, u službenoj komunikaciji koja bi se trebala odvijati na standardnome jeziku, u medijima te posebno u nazivlju ipak treba upotrijebiti hrvatski naziv.

Hvala na pozornosti